

Τεχνολογικό
Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Σχολή Επιστημών
Υγείας

Μεταπτυχιακή διατριβή

**Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΠΟ
ΚΥΠΡΙΟΠΟΥΛΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ Ή ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ
ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ**

Χριστίνα Κατσαρά

Λεμεσός, Μάιος 2024

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Μεταπτυχιακή διατριβή

Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΠΟ
ΚΥΠΡΙΟΠΟΥΛΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ Ή ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ
ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ

της

Χριστίνας Κατσαρά

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια

Δρ. Έλενα Θεοδώρου

Λεμεσός, Μάιος 2024

Έντυπο έγκρισης

Μεταπτυχιακή διατριβή

Η χρήση της Κοινής Νέας Ελληνικής από Κυπριόπουλα παιδιά με ή χωρίς διαταραχή αυτιστικού φάσματος

Παρουσιάστηκε από

Χριστίνα Κατσαρά

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Δρ. Έλενα Θεοδώρου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Λογοθεραπείας, Τμήμα Επιστημών Αποκατάστασης, ΤΕΠΑΚ

Μέλος επιτροπής: Καθ. Κάκια Πετεινού, Καθηγήτρια Λογοθεραπείας, Τμήμα

Επιστημών Αποκατάστασης, ΤΕΠΑΚ

Μέλος επιτροπής: Καθ. Μαρία Καμπανάρου, Καθηγήτρια Λογοθεραπείας, Τμήμα

Επιστημών Αποκατάστασης, ΤΕΠΑΚ

Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Λεμεσός, Μάιος 2024

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Χριστίνα Κατσαρά, 2024

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της μεταπτυχιακής διατριβής από το Τμήμα Επιστημών Αποκατάστασης του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων της συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα την εποπτεύουσα καθηγήτρια μου Δρ. Έλενα Θεοδώρου για τη συνεχή της στήριξη κατά την εκπόνηση της παρούσας εργασίας. Οι χρήσιμες συμβουλές της και οι πάντοτε εύστοχες παρατηρήσεις της αποτέλεσαν για εμένα την κινητήριο δύναμη για την επίτευξη ενός άρτιου αποτελέσματος. Παράλειψη μου θα ήταν να μην ευχαριστήσω την οικογένεια μου και τα στενά μου πρόσωπα για την αδιάλειπτη συναισθηματική τους στήριξη.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) αποτελεί μια εξαιρετικά ετερογενής διαταραχή, με ένα ευρύ φάσμα ικανοτήτων στη γλώσσα και στις γνωστικές λειτουργίες. Συγκεκριμένα, σταθερά μοτίβα κοινωνικών ελλειμάτων σε όλο το φάσμα του αυτισμού έχουν παρατηρηθεί, έχοντας ως απόρροια την εμφάνιση γλωσσικών ατυπιών. Αυτές, οι γλωσσικές ατυπίες θεωρούνται ως επί το πλείστον εγγενείς στη ΔΑΦ και δύναται να παρέχουν σημαντικές διαγνωστικές πληροφορίες, ιδίως για παιδιά με ΔΑΦ υψηλής λειτουργικότητας χωρίς γλωσσική καθυστέρηση. Η χρήση της επίσημης γλωσσικής ποικιλίας (υψηλή) χρησιμοποιείται συχνά ως μέσο διεκπεραίωσης των καθημερινών συνδιαλλαγών των παιδιών με ΔΑΦ και αυτό δικαιολογείται από το γεγονός ότι παρουσιάζουν ένα διαφορετικό τρόπο ανάπτυξης και κατάκτησης της γλώσσας. Η παρούσα μελέτη διερευνά τη χρήση της Κοινής Νέας Ελληνικής (υψηλή γλωσσική ποικιλία) έναντι της Κυπριακής-Ελληνικής διαλέκτου (χαμηλή γλωσσική ποικιλία) από παιδιά με ΔΑΦ υψηλής λειτουργικότητας και παιδιά τυπικής ανάπτυξης (ΤΑ), σε ένα δι-διαλεκτικό περιβάλλον όπως αυτό της Κύπρου. Για τον σκοπό αυτό, χρησιμοποιήθηκε ένας σχεδιασμός μελέτης παρατήρησης με παιδιά 4-12 ετών με ΔΑΦ και ΤΑ με μητρική γλώσσα τη Κυπριακή-Ελληνική διάλεκτο από διάφορες περιοχές της Κύπρου. Στοχευμένες ικανότητες αξιολογήθηκαν βάσει συγκεκριμένων εργαλείων όπως η/οι: λεκτική νοημοσύνη (PPVT-R), θεωρία του νου (TOM Battery) και γλωσσικές, επικοινωνιακές δεξιότητες (VABS-2). Όλοι οι συμμετέχοντες συμμετείχαν σε ένα δομημένο πειραματικό εργαλείο στον υπολογιστή, απαρτιζόμενο από 4 υποδοκιμασίες, για την αξιολόγηση της γλωσσικής τους προτίμησης. Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων, διαπιστώθηκε ότι τα Κυπριόπουλα παιδιά με ΔΑΦ χρησιμοποίησαν την ΚΝΕ με στατιστικά σημαντικά μεγαλύτερη συχνότητα συγκριτικά με τα παιδιά ΤΑ. Η σημαντικότητα των αποτελεσμάτων επισφραγίζει την ισχυρή διαγνωστική αξία του ευρήματος της χρήσης της επίσημης γλωσσικής ποικιλίας από παιδιά με ΔΑΦ υψηλής λειτουργικότητας, εφόσον οι πιθανότητες παράλειψης ή καθυστέρησης λήψης διάγνωσης, δυνάμει αυτού μειώνονται.

Λέξεις κλειδιά: Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ), Κοινή Νέα Ελληνική, Κυπριακή-Ελληνική διάλεκτος, γλωσσική προτίμηση, διαλεκτικά χαρακτηριστικά, λεξιλόγιο, κλιτικές αντωνυμίες.

ABSTRACT

Autism Spectrum Disorder (ASD) is a highly heterogeneous disorder, with a wide range of language and cognitive abilities. The occurrence of language atypicalities is the consequence of consistent patterns of social deficits across the autism spectrum, that have been observed. These language atypicalities are mostly considered to be inherent in ASD and may provide important diagnostic insights, particularly for high-functioning ASD children without language delay. The use of high language variety (formal language) is often used as a means of handling the everyday interactions of children with ASD and this is justified by the fact that they present a different way of language development and acquisition. The present study investigates the use of Standard Modern Greek (high language variety) and Cypriot-Greek dialect (low language variety) by young high-functioning ASD children and children with typical development (TD) in a bi-dialectal environment such as that of Cyprus. An observational study design was used with 4-12 years old fluent children with ASD and TD children whose native language is the Cypriot-Greek dialect. Targeted skills were assessed using specific tools such as: verbal IQ (PPVT-R), theory of mind (TOM Battery) and communication skills (VABS-2). All participants were assessed via a structured computer-based language test, consisting of 4 subtests, to assess their language preference. According to the results, it was found that children with ASD used the Standard Modern Greek with a statistical significance higher frequency compared to the TD children. The significance of the results has the potential to serve as a strong diagnostic value of the finding of the use of formal language by high-functioning ASD children, since the chances of omission or delayed diagnosis by virtue of it are reduced.

Keywords: Autism Spectrum Disorder (ASD), Standard Modern Greek, Cypriot-Greek dialect, language preference, dialect features, vocabulary, object pronouns.